

Jaarverantwoording Toezicht en Handhaving Kinderopvang 2020

De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen:

- Kinderdagverblijven (KDV);
- Buitenschoolse opvang (BSO);
- Gastouderbureaus; en
- Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO).

Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het College van B&W legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan de gemeenteraad en de Inspectie van het Onderwijs (hierna: Inspectie).

De Inspectie is door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aangewezen om interbestuurlijk toezicht uit te oefenen op de manier waarop gemeenten invulling geven aan hun wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving in de kinderopvang. De verantwoording van gemeenten richting de Inspectie vindt plaats via deze jaarverantwoording. Deze betreft het verslag van het voorgaande jaar.

De uitbraak van het coronavirus en de daarmee gepaard gaande maatregelen hebben invloed (gehad) op de uitvoering van de wettelijke taken kinderopvang door gemeenten. De Inspectie zal de normen die hiervoor gelden daarom niet onverkort toepassen bij de beoordeling van de taakuitvoering door gemeenten in 2020.

Overigens geldt voor Rijswijk dat corona van weinig invloed op de uitvoering van haar wettelijke taken is geweest. Er is alleen een vertraging geweest in de inspecties die binnen 3 maanden na het starten van een locatie moet plaatsvinden. Deze inspectie door de GGD kon namelijk bij 3 locaties, vanwege sluiting door corona/inzet inspectiepersoneel bij de test- en priklocaties, niet binnen de gestelde termijn van 3 maanden plaatsvinden.

De vier criteria die in de jaarverantwoording aan de orde komen, zijn gebaseerd op de wettelijke taken van de gemeenten, namelijk:

1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK);
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen;
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de toezichthouder;
4. Handhaven of actie ondernemen om geconstateerde tekortkomingen op te lossen.

Daarnaast zijn er dit jaar een aantal extra vragen opgenomen zodat inspectie een goed beeld kan krijgen van de context waarbinnen de gemeenten hun taken in 2020 hebben uitgevoerd.

Vragen gevolgen coronamaatregelen

Hebben de coronamaatregelen, over het gehele jaar 2020 bezien, de uitvoering van de wettelijke taken toezicht en handhaving kinderopvang door de gemeente beïnvloed?

- ☐ Ja, de coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de gemeente haar wettelijke taken op het gebied van kinderopvang niet (volledig) heeft kunnen uitvoeren.
- ☒ Nee, de gemeente heeft, ondanks de coronamaatregelen, haar wettelijke taken op het gebied van kinderopvang volledig kunnen uitvoeren.

Is er handhaving ingezet bij noodopvanglocaties naar aanleiding van (signaalgestuurd) toezicht in de periode van 16 maart tot en met 7 juni en de periode van 16 tot en met 31 december op de kwaliteit van de kinderopvang?

- ☒ Nee
- ☐ Ja, namelijk

1. Criterium registervoering

Toelichting wettelijke taak

Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en actueel zijn. Bij onvolkomenheden kan worden gedacht aan:

- Wijzigingsverzoeken die niet (op tijd) zijn verwerkt;
- Onjuiste aanduiding van het aanbod van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- Het niet in het publiekspitaal gepubliceerd zijn van onherroepelijk geworden handhavingsbesluiten (aanwijzing, boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en exploitatieverbod);
- Onjuiste informatie door invoerfouten.

NB: wijzigingen die de houder niet heeft doorgegeven vallen buiten dit criterium.

NB: het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk niet om de invoer in GIR-Handhaven en GIR-Inspecteren.

Verantwoordingsinformatie registratievoering

1. Was het LRK gedurende het verslagjaar 2020 juist, volledig en actueel?

- Ja
- Nee, niet helemaal

2. Criterium tijdig afgehandelde aanvragen KDV, BSO, GOB, VGO

Toelichting wettelijke taak

Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020. Voor deze termijn is gekozen omdat aanvragen die aan het einde van deze periode binnenkomen dan nog voor 31 december 2020 kunnen worden afgehandeld.

Voor het tijdig afhandelen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus "geregistreerd", "afgewezen" of "ingetrokken" hebben gekregen.

NB: ingetrokken aanvragen vallen buiten dit criterium.

Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen

De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020 11 aanvragen voor toestemming tot exploitatie ontvangen. Alle 11 aanvragen tijdig afgehandeld.

Dit betekent dat 100% van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

3. Criterium uitvoering inspecties

Toelichting wettelijke taak

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. De GGD voert inspecties uit en rapporteert hierover aan de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

- Ieder geregistreerd kinderdagverblijf (KDV), buitenschoolse opvang (BSO) en gastouderbureau (GOB) moet jaarlijks worden geïnspecteerd. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden;
- Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang (VGO) dient voor registratie geïnspecteerd te worden;
- Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang moet jaarlijks worden geïnspecteerd (de zogenaamde steekproef).

Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde en nieuwe KDV, BSO en GOB

Ieder geregistreerd kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau moet jaarlijks worden geïnspecteerd. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.

*Het aantal te inspecteren KDV's, BSO's en GOB's is gebaseerd op aantal ingeschreven voorzieningen op 31 december 2020, verminderd met het aantal voorzieningen ingeschreven vanaf 1 oktober 2020. De reden hiervoor is dat het onderzoek na registratie van deze voorzieningen na de jaargrens (1 januari 2020) kan zijn uitgevoerd.
Het aantal geïnspecteerde KDV's, BSO's en GOB's is gebaseerd op het aantal voorzieningen dat in 2020 is onderzocht (datum inspectiebezoek) via een jaarlijks onderzoek of een onderzoek na registratie. Een onderzoek moet voor 1 maart 2021 door de GGD zijn afgesloten om geteld te worden. Een voorziening die meerdere jaarlijkse onderzoeken of een jaarlijks onderzoek en een onderzoek na registratie heeft gehad, is slechts één keer geteld.*

3a. De GGD heeft in het verslagjaar 2020 57 van de 60 locaties geïnspecteerd.

Dit betekent dat 95% van de locaties is geïnspecteerd.

Bij de drie niet geïnspecteerde locaties betreft het een onderzoek dat drie maanden na de start van de exploitatie moet plaatsvinden. Deze kon vanwege de sluiting door corona/inzet inspectiepersoneel op test- en priklocaties, niet op tijd plaats vinden. Deze drie locaties hadden overigens wel een onderzoek voor registratie gehad.

Verantwoordingsinformatie inspecties nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang

Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang (VGO) dient voor toestemming tot exploitatie en registratie geïnspecteerd te worden.

*Het aantal te inspecteren nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang is gebaseerd op aantal aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie dat is ontvangen in de periode 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020 en heeft geresulteerd in een inschrijving. Voor deze termijn is gekozen, zodat het onderzoek voor registratie van deze nieuwe inschrijvingen kon worden uitgevoerd binnen de periode van 1 oktober 2019 tot en met 31 december 2020.
Het aantal geïnspecteerde nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang is gebaseerd op het aantal voorzieningen dat binnen de periode van 1 oktober 2019 tot en met 31 december 2020 is bezocht (datum inspectiebezoek). Het onderzoek voor registratie moet voor 1 maart 2021 door de GGD zijn afgesloten om geteld te worden.*

3b. De gemeente heeft in het verslagjaar 2020 7 van de 7 nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd.

Dit betekent dat 100% van de nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang is geïnspecteerd.

Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang

Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang (VGO) moet jaarlijks worden geïnspecteerd.

*Het aantal geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang is gebaseerd op alle voorzieningen voor gastouderopvang die waren ingeschreven op 1 januari 2020, verminderd met het aantal niet-geïnspecteerde voorzieningen voor gastouderopvang dat in de loop van het jaar is uitgeschreven.
Het aantal geïnspecteerde voorzieningen voor gastouderopvang is gebaseerd op het aantal voorzieningen voor gastouderopvang dat in 2020 is bezocht voor een jaarlijks onderzoek (datum inspectiebezoek). Een onderzoek moet voor 1 maart 2021 door de GGD zijn afgesloten om geteld te worden.*

3c. Op 1 januari 2020 stonden 35 voorzieningen voor gastouderopvang geregistreerd. Hiervan zijn er 8 in de loop van het jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal voorzieningen voor

gastouderopvang dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde voorzieningen is daarom 27. De gemeente heeft in het verslagjaar 2020 5 voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd.

Dit betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 18,5% bedraagt.

4. Criterium handhaving/oplossen van tekortkomingen

Toelichting wettelijke taak

Als er sprake is van tekortkomingen moet de gemeente actie ondernemen om deze op te lossen. In sommige gevallen kan het College van B&W afzien van handhaving. Voorbeelden hiervan zijn:

- Zicht op legalisatie;
- Strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur;
- Het niet meer in exploitatie zijn van betreffende locatie.

We noemen dit beredeneerd niet handhaven.

Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente

4a. Maakte uw gemeente gedurende het gehele jaar 2020 gebruik van GIR-Handhaven?

- ☒ Ja
- ☐ Nee

Verantwoordingsinformatie inzet herstelaanbod

Wanneer er tijdens een onderzoek tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-inspecteur de houder in bepaalde gevallen een “herstelaanbod” doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkomingen voor afronding van het inspectierapport te herstellen. De herstelaanbod is de 1ste actie in het handhavingsproces om de tekortkomingen op te lossen.

Nb: het herstelaanbod en het resultaat ervan is opgenomen in het inspectierapport. Het advies van de GGD aan de gemeente in zo’n geval blijft “te handhaven conform het gemeentelijke handhavingsbeleid”, zodat het mogelijk is dat de gemeente, gezien de aard van de tekortkoming of het feit dat er sprake is van recidive, ervoor kan kiezen om een vervolgactie in te zetten.

Het betreft voorzieningen waarbij in de periode 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020 een jaarlijks onderzoek of een onderzoek na registratie is afgesloten door de GGD, waarbij overtredingen zijn geconstateerd en het advies “handhaven” of “niet handhaven” is gegeven door de GGD. De voorzieningen hebben de status “geregistreerd” op 31 december 2020.

4b. Onderstaande tabel geeft, naast een beeld van de inzet van het herstelaanbod, ook een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in het verslagjaar door de GGD is ingezet.

Tabel 1: Inzet en resultaat van herstelaanbod op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten, dus met en zonder handhavingsadvies

	Rijswijk 2020	
	Aantal	Percentage
Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	598	98.8%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	4	0,7%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	3	0,5%
<i>Tekortkoming hersteld</i>	3	0,5%
<i>Tekortkoming niet hersteld</i>	0	0%
<i>Herstel onbekend (geen registratie)</i>	0	0%
Totaal	605	100%

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij rapporten met advies “handhaven”

Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies “handhaven” geeft, oppakken.

Het aantal inspectierapporten met een handhavingsadvies is gebaseerd op alle afgeronde onderzoeken (jaarlijks of na registratie) met een datum afsluiting tussen 1 oktober 2019 en 1 oktober 2020 waarin tekortkomingen werden geconstateerd en de toezichthouder een advies tot handhaven heeft gegeven. Het gaat alleen om voorzieningen die op 31 december 2020 nog steeds waren ingeschreven.
Van deze totale groep afgeronde inspecties met advies “handhaven” worden alle handhavingstrajecten waaraan handhavingsacties zijn gekoppeld geteld (dus inclusief alle acties waarbij de gemeente in GIR-handhaven “niet handhaven” invult.
Een handhavingstraject moet voor 1 januari 2021 zijn aangemaakt om te worden geteld.

4c. De gemeente heeft 5 handhavingstrajecten ingezet naar aanleiding van de 5 inspectierapporten met een handhavingsadvies.

Dit betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen

Een inspectierapport met handhavingsadvies kan meerdere tekortkomingen betreffen. Het totale aantal tekortkomingen is gebaseerd op alle geconstateerde tekortkomingen in rapporten met een handhavingsadvies.
Het aantal ingezette handhavingsacties is het aantal tekortkomingen waarvoor een (juridische of niet –juridische) handhavingsactie is ingezet.
Beredeneerd niet gehandhaafd na herstel aanbod is het aantal tekortkomingen waarvoor de actie “niet handhaven na herstel aanbod” is vastgelegd, omdat de tekortkoming na herstel aanbod is hersteld.
Beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen is het aantal tekortkomingen waarvoor (onderbouwd) de actie “niet handhaven” is vastgelegd vanwege andere redenen dan herstel aanbod.
Geen handhavingsactie vastgelegd is als er niets is ingevuld in GIR-handhaven bij de tekortkomingen
Een actie moet uiterlijk 31 december 2020 zijn vastgelegd om geteld te worden. .

Onderstaande tabel geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

Tabel 2: Ingezet handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met een handhavingsadvies (NB: dit is inclusief de tekortkomingen die zijn hersteld na herstel aanbod):

	Rijswijk 2020	
	Aantal	Percentage
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet	3	42,9%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd omdat de tekortkoming is opgelost na herstel aanbod	0	0%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet gehandhaafd is vanwege andere redenen	4	57,1%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is vastgelegd	0	0%
Totaal	7*	100%**

*Het totaal aantal voorwaarden met een tekortkoming in tabel 2 kan kleiner zijn dan het totaal aantal beoordeelde voorwaarden met een tekortkoming in tabel 1. Dat komt omdat tabel 1 is gebaseerd op het aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten (ongeacht wel of geen handhavingsadvies) en tabel 2 alleen is gebaseerd op het aantal tekortkomingen in rapporten met handhavingsadvies.

**Omdat in de praktijk soms meerdere soorten acties worden vastgelegd op dezelfde tekortkoming, kan het voorkomen dat de verschillende percentages optellen tot meer dan 100%.

4d. Op de in totaal 7 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente 3 keer een handhavingsactie ingezet; 0 keer beredeneerd niet gehandhaafd na herstelaanbod en 4 keer niet gehandhaafd vanwege andere redenen, en 0 keer geen handhavingsactie vastgelegd.

Toelichting

Bij de 4 keer dat er niet gehandhaafd is vanwege andere redenen was dit 1 keer vanwege een onjuiste interpretatie van de wet op de voorwaarden die behoren bij het inspectie-item “gebruik vve-methode”. Op een aantal vestigingen met een aanbod voorschoolse educatie wordt, naast een NJI-erkende vve-methode, ook gebruik gemaakt van een niet door het NJI-erkende methode. De inspecteur was in de veronderstelling dat alleen de niet-erkende methode gebruikt werd en dat in de Wet kinderopvang was opgenomen dat alleen een erkende methode gebruikt mocht worden. Dat laatste is onjuist en daarbij wordt er wel degelijk ook gebruik gemaakt van een erkende vve-methode. Om deze redenen heeft de gemeente besloten om het advies van de GGD om te handhaven, niet over te nemen. De overige 3 keren betrof het de overtredingen die via een herstelaanbod al tijdens het inspectieproces zijn opgelost. In de beschikking naar aanleiding van het inspectierapport vermelden we wel dat er een overtreding was en dat die, via het herstelaanbod, is opgelost maar nemen dan daar verder geen handhavingsacties op. In GIR-handhaven wordt dan het besluit “niet handhaven” aangevinkt.

Aanvullende vraag naar aanleiding van de situatie in 2020

Als gevolg van de coronacrisis hebben de GGD'en in 2020 een belangrijke rol gehad in het bepalen van de inzet van de inspectiecapaciteit en de uitvoering van het toezicht op de kinderopvang. De GGD werkt regionaal onder eindverantwoordelijkheid van alle regiogemeenten.

Het kan voorkomen dat wij, naar aanleiding van de uitvoering van het toezicht in 2020 in een bepaalde regio, contact opnemen met de betreffende GGD. Als wij dit doen, worden alle regiogemeenten over de uitkomsten van dit contact geïnformeerd.

Wilt u vooraf geïnformeerd worden over het eventuele contact met uw GGD?

- ☒ Ja, graag
- ☐ Nee, dat hoeft niet